

Skriftlig begrundelse

Ifølge Information den 24. april 1992 opfordrede daværende forsvarsminister Bernt Johan Collet (KF) i foråret 1988 den amerikanske ambassadør i København, Terrence A. Todmann, til at overtale Socialdemokratiets formand, Svend Auken, til at ændre atompolitik. Oplysningerne fremkom senere i en bog om daværende statsminister Poul Schlüter. Bogen byggede på samtaler med Bernt Johan Collet. Som resultat af samtalen mellem Bernt Johan Collet og Terrence A. Todmann opsøgte sidstnævnte i foråret 1988 Svend Auken for at aflevere en skarp amerikansk protest.

Tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen sagde ifølge Information den 24. april 1992, at disse oplysninger fra bogen om Schlüter efter hans bedste erindring var noget »stjernevås«. Ikke desto mindre bekræftede Socialdemokratiets daværende sikkerhedspolitiske ordfører, Lasse Budtz, der dengang deltog i Svend Aukens møder med Terrence A. Todmann, at det helt klart var hans opfattelse, at Terrence A. Todmann blandede sig i dansk indenrigspolitik efter aftale med den danske regering. Terrence A. Todmann sagde ifølge Lasse Budtz til socialdemokraterne, at hvis de ikke makkede ret, så ville der blive udskrevet valg. Som bekendt blev dette også resultatet.

Keld Albrechtsen (EL):

Sidste uge diskuterede vi i Folketingets spørgetid, om hr. Uffe Ellemann-Jensen i 1988 misbrugte sit embede som udenrigsminister til at bestille en vred reaktion fra USA på den dagsorden, som Folketinget havde vedtaget.

Ministeren sagde, at han gerne ville drøfte den sag yderligere i Udenrigspolitisk Nævn. Det har vi så gjort. Der kom desværre ingen yderligere bidrag fra ministeren til en afklaring af det spørgsmål. Der er så siden kommet oplysninger frem om, at den daværende regering, allerede inden dagsordenen blev vedtaget i Folketinget, henvendte sig til USA's ambassadør for at få ham til at lægge pres på Socialdemokratiets formand, hr. Svend Auken.

Jeg vil gerne bede ministeren om, at vi kan få det spørgsmål besvaret i spørgetiden i dag.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg vil allerførst have lov at sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg i allerhøjeste grad synes, vi kom videre med sagen under Det Udenrigspoli-

tiske Nævns drøftelse. Her kunne jeg jo overrække hr. Keld Albrechtsen det omfattende materiale, der belyste sagen, som hr. Keld Albrechtsen spurgte om sidst.

Dette spørgsmål handler om, hvad der måtte være passeret for snart ni år siden mellem en række navngivne personer. Der anføres en række kilder i spørgsmålet, der efter spørgerens opfattelse belyser det spørgsmål, han har stillet. Der anføres også kilder, der har givet et andet svar end de først nævnte kilder.

Jeg kan sige, at i begrundelsen for spørgsmålet har jeg i alt anført følgende navne: Hr. Bernt Johan Collet, hr. Terrence Todmann, hr. Svend Auken, hr. Uffe Ellemann-Jensen og hr. Lasse Budtz. Spørgeren vil sådan set have mig til nu med 9 års forsinkelse at redegøre for, hvad der måtte være foregået i samtaler mellem disse personer.

Det er jeg ikke i stand til. Det er en kildekritisk diskussion, som ikke er et anliggende for regeringen.

Keld Albrechtsen (EL):

Det, jeg ønsker, er, at ministeren går i Forsvarsministeriets og Udenrigsministeriets arkiver og finder ud af, hvad daværende forsvarsminister Collet foretog sig, da han henvendte sig til den amerikanske ambassadør for at bede denne om at møde op på Christiansborg og lægge pres på Socialdemokratiets daværende formand, hr. Svend Auken. Det er simpelt hen et spørgsmål om at undersøge de arkiver, der ligger i ministerierne. Det vil jeg gerne have bekræftet at ministeren godt kunne gøre, hvis ministeren ønskede det.

Så vil jeg godt spørge ministeren, om hele denne modvilje mod at undersøge omstændighederne omkring atomvalget i 1988 i virkeligheden skyldes, at ministeren frygter, at hans egen rolle i de begivenheder også skulle gå hen og blive undersøgt.

Dér vil jeg henvise til de bemærkninger, der står i Søndagspolitikken den 26. januar, hvori der rejses det spørgsmål, om ministeren har en personlig modvilje imod en undersøgelse af 1988-valget, fordi han som leder af Det Radikale Venstre på det tidspunkt faktisk var med til at lede Socialdemokratiet i en fælde. Han var med til at vedtage en dagsorden sammen med Socialdemokratiet, som han så bagefter annullerede og løb fra, da han efter valget gik i regering sammen med daværende statsminister Schlüter.